GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. —Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEĐELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
NOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III | ŠIBENIK, 4 JULA 1935 | BROJ 239

Svetozar Pribičević u Bugarskoj

Ljubljana 3 jula. Doznaje se da je bivši ministar Svetozar Pribičević stigao u Bugarsku, odakle je svojim političkim prijateljima poslao pismo u kome ih poziva da ostanu vjerni politici Male antante i da istupe protiv svih onih koji propagiraju ideju zbliženja sa Njemačkom.

Zvanično proglašenje republike u Irskoj

London 4 jula. Tvrdi se da je namjera De Valere da doskoro zvanično proglasi Irsku republikom. Jučer je šef irske vlade izjavio da on kraja Gjuru V smatra stranim vladarom. Republikanska stranka je u Irskoj započela takovu akciju da će neminovno doskora doći do proglašenja republike.

Boravak g. Jozefa Becka u Berlinu

Berlin 4 jula. Jučer je stigao ovamo poljski ministar inostranih djela g. J. Beck na poziv njemačke vlade. Još se tačno ne zna uzrok njegove posjete tako da sva novinska nagađanja su posve neosnovana.

Politički krugovi najbliži ministarstvu inostranih poslova tvrde da predstoji sklapanje vojnog sporazuma između Njemačke i Poljske.

Pred sklapanje zračnog pakta između Njemačke i Engleske

Paris 4 jula. Agencija Havas saopćuje: Jutrošnji listovi još uvijek opsežno komentiraju jučerašnje izjave britanskog ministra Edena u Donjem Domu, za koje se može reći da su izazvale veliko iznenađenje u francuskoj javnosti. Steklo se uvjerenje da je od djela izvršenog u Stresi preostalo samo još veliko razočaranje, odnosno u najboljem slučaju preostala je jedna pusta nada. Velika Britanija vratila se egocentrizmu, koji pretstavlja bitni temelj cijele njezine političke istorije.

Britansko—njemački sporazum na djelu demantuje lijepe osjećaje odanosti Savjetu Društva naroda i vjernosti ugovorima, koji se proklamiraju u Velikoj Britaniji. Opće je uvjerenje u Parizu da će Velika Britanija doskora sigurno zaključiti sa Njemačkom dvostrani zračni pakt.

U bugarskoj štampi se mnogo piše o revanš utakmici između jugoslovenske i bugarske nogometne reprezentacije.

ŽRTVE SOVJETSKOG NAPRETKA

Staljin je jednom rekao, da je za gladnog komad hljeba više nego i najbolja teritorija. — piše dr. J. Beneš u praškom „A-Zetu". To je veoma neboljševička izjava. Ali Staljin je to izrekao tek onda, kad se već nekoliko godina upravljao u njezinom smislu prilikom odlučivanja o svima praktičkim pitanjima sovjetske politike od oslobađanja trgovine do ulaska sovjeta u Društvo naroda. Ima ljudi, koji vele da to smije samo ogroman Staljinov autoritet, ali ima i takovih koji tvrde, da ogroman Staljinov autoritet proističe baš iz te hrabrosti da odbaci ne odgovarajuću teoriju i da je zamjeni povoljnijom praksom. Nema sumnje u Sovjetskom Savezu nisu svi zadovoljni tim razvitkom stvari. Zadovoljni su novi i mladi ljudi, nezadovoljni su stari boljševici.

Savez starih boljševika je nekada imao egromnog uticaja na boljševičku politiku u Rusiji. On je takoreći čuvao stražu, da se ne povredi lenjinska generalna linija stranke. Ali unutrašnji razvitak države je otišao dalje, nego što dopiru lenjinske teorije i dadao je u sve veći razdor s nazorima, koje je Savez starih boljševika trebao da brani.

Već na ovogodišnjem kongresu sovjeta je vladala nervoza. Niko nije shvaćao šta se događa kad su novine počele javljati, da grupa delegata kongresa — starih boljševika, održava zasebno konferencije, da druga grupa — novi boljševici — isto održava zasebne konferencije i kad je najzad bilo javljeno da se separatno održava i konferencija vanpartijskih delegata. Stari boljševici su pobjeđeni i sa kongresa je izašao zakon o opštem jednakom, direktnom i tajnom pravu glasa.

Već nekoliko godina se korak za korakom događaju stvari, s kojima se stari boljševici ne mogu složiti. U januaru su kulminirale osnovnim idealom. buržuaskog političkog liberalizma: opštim, štaviše direktnim, iznad svega jednakim i — čujte — tajnim pravom glasa. To je bilo nešto, što stari boljševici nisu namjeravali da podnesu. Ali Staljin je dotle postao neprikosnovan. Ima više moći i autoriteta, nego što se u Sovjetskom Savezu uopšte moglo i zamisliti. Akcija starih boljševika se završila — raspuštanjem Saveza starih boljševika.

Poslije toga su se odigrali izvjesni događaji, koji sami po sebi nisu bili dosta razumljivi, ali su očigledno članci istoga lanca.

Suspendiran je i isključen Jenukidze, stari boljševik, koji je medjutim stajao na potpuno suprotnom kraju nego ostali stari boljševici. Iz njega se iščaurio skoro pravi demokrat. Istrčao je suviše pred rudu i pao je

Stigla je vjest da je uhapšena Lenjinova udovica Krupskaja. Ta se vjest sigurno neće potvrditi, ma bila i istinita. Nema sumnje, da Krupskaja kao pretsjednica sovjetskog Crvenog Krsta suviše često dolazi u sukob s birokratijom, jer naročito rado istupa svuda tamo, gdje je birokratska mašina bespravno povrjedila interese nevinog čovjeka.

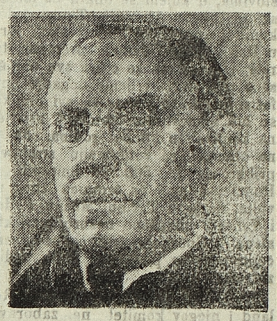
Ovih je dana stigla vjest da je uhapšen komandant straže u Kremlju. To je bio čovjek izvan politike, vojnik od glave do pete. Pao je sigurno samo zato, da bi se mogao izmjeniti. U Rusiji je era preporoda. Novi mladi ljudi se guraju napred s novim malo boljševičkim idejama. Demokratizacija boljševizma je jedna od tih ideja. Ideja udara na skamenjene teze starih boljševika, sukobljava se s njima i suzbija ih, jer stoji bliže životu. „Tamo gdje se teše kamen skaču varnice", govorio je stari Lenjin, koji je tako često bio drvodjelja da se može smatrati za autoritet u tim stvarima. Pao je Kirov, pao je Jenukidze, pao je Savez starih boljševika, možda je pala i Krupskaja, danas načelnik gradske straže u Kremlju, sutra će drugi doći na red. To nije revolucija i u SSSR neće biti revolucije. To je preporod. Boljševizam se uređuje prema faktičnom stanju stvari i postepeno ruše sve, koji — bukvalno do smrti — brane neprikosnovenost starog Lenjinovog boljševičkog evanđelja. Padaju jedan za drugim i biće pokočeni, jer je komad hljeba više nego i najbolja teorija. Bar još danas u SSSR.

Abesinski car izjavio je dopisniku „Sunday Timesa" da tokom posljednjih tjedana Abesinija nemože da dobije municije iz Francuske, Belgije, Čehoslovačke i Danske.

Turskim poslanikom u Moskvi imenovan je Zekal Rajdin, bivši ministar narodne odbrane.

Vođa udružene opozicije

G. Dr. VLATKO MAČEK

Pred obnovom Hrv. selj. stranke

Zagreb 4 jula. U dobro upućenim političkim krugovima se tvrdi da se namjerava obnoviti bivša Hrvatska seljačka stranka i čim prije sprovesti njezina organizacija tako da se odmah započne sa aktivnim radom. O tome se sada raspravija u vodstvu stranke i u najskorije vrijeme donijet će se definitivna odluka.

Abesinija može da mobilizira 800.000 ljudi

Pariz 4 jula. Posebni dopisnik lista „Matin" imao je razgovor sa abesinskim ministrom vojnim koji je izjavio: „Danas se pod zastavom nalazi 350 hiljada ljudi. Abesinija bi mogla kroz dvije ili tri sedmice mobilizirati do 1,000.000 ljudi. Vojska će se u slučaju potrebe boriti sa svojom poznatom hrabrošću, koja je još samo lavovima svojstvena. Vojska će se koristiti sa svima taktičkim iskustvima i ratnom tehnikom sadašnjosti. Ako bude potrebno, poginuti će i posljednji vojnik."

Zabranjena prostitucija u Spaniji

Madrid 4 jula. Zakonska odredba kojom se ukida prostitucija stupila je dne 1. o. mj. na snagu.

Poljska traži kolonije

Varšava 4 jula. Prigodom pomorske svečanosti održao je bivši ministar rata, a sadašnji armijski inspektor Kazimir Sosnkowski preko radija govor u kome je istakao da Poljska treba sigurni i nesmetani izlaz na more pa zato obzirom na porast njezine trgovačke i ratne mornarice, kao i na broj žitelja Poljska će čim prije pristupiti o osnivanju svojih prekomorskih posjeda.

Romain Rolland o strašnom stanju Jugoslovena pod Italijom

Povodom odluke Italije da povede rat protiv Abesinije, u Parizu se je sastao komitet uglednih ljudi od pera, književnika, političara i javnih radnika, kojemu je na čelu kao vodja i počasni pretsjednik glasoviti francuski književnik Romain Rolland. Taj se komitet zove „Internacionalni komitet za pomoć utamničenim i konfiniranim antifašistima talijanskim". Pored Romain Rolland u komitetu su Jean Richard Bloch, Rene Crevel, Paul Nizan, Andre Chamson, Leon Moussinac, Charles Vildrac, prof. Wallon, Willard, Gaston Martin, Ortega y Gasset i Armando Rozelar.

Komitet je izdao proglas, objavljen na mnogim jezicima, u mnogim francuskim i drugim internacionalnim listovima, u kojem se obara na talijanski rat protiv Abesinije. Tim povodom komitet upozorava na sve veći teror u Italiji upravo uslijed spremanja tog rata. U proglasu se citira sve ono što se u posljednje vrijeme dogadja antifašistima. Kaže se, da su svi oni, koji su bili amnestirani ponovno osudjeni na konfinaciju od pet godina, da su na otocima za konfinaciju strahovite prilike, da je 500 konfiniranih na Ponzi osudjeno na tamnicu zbog revolta, da je u Torinu, Milanu, Padovi i Veneciji uhapšeno bezbroj intelektualaca, a Specijalni tribunal je u sama četiri mjeseca podijelio 1210 godina zatvora.

U nizanju tih strahota Romain Rolland i njegov komitet ne zaboravlja Jugoslovene u Julijskoj Krajini, pa upozorava na njihove nesnosne prilike. Kaže:

Nacionalne manjine, slavenska u Julijskoj Krajini, grčko pučanstvo na otocima Dodekaneza i urodjenici u kolonijama podvrgnuti su tvrdim vojnim zakonima i ratnim tribunalima."

Zato je dužnost komiteta da pred čitavim civilizovanim svijetom optuži fašističku Italiju zbog takvog nasilja.

U tome smislu sastavljen je taj proglas i raširen po čitavom svijetu.

Pred jugoslovensko-talijanskim trgovačkim pregovorima

U vezi s pretstojećim jugoslovensko-talijanskim trgovinskim pregovorima interesantno je pisanje lista „Ital. Jug." časopisa za privredu i trgovinu, koji izlazi u Milanu. U jednom članku u broju od juna se veli: Po dosadašnjem sporazumu 15 posto od izvezene robe Italija je plaćala Narodnoj banci Kraljevine Jugoslavije u slobodnim devizama, a 85 posto preko kliringa. Stanje kliringa pokazuje saldo od prosječno 53 milijona dinara za Jugoslaviju. Medjutim procent od 15 posto u devizama ne može da zadovolji Jugoslaviju, jer Italija usprkos velikoj pasivi u trgovinskoj bilansi ima veoma znatnu aktivu u plaćevnoj bilansi sa Jugoslavijom. Zbog toga uravnoteženje trgovinske bilance ne bi pretstavljalo korisnu mjeru u obostranu korist, u koliko se deficit iz trgovinske bilance kompenzira viškom iz plaćevne bilance, koja prema jugoslavenskim statistikama pokazuje aktivu od nekoliko stotina milijuna dinara u korist Italije. Za vanjsku trgoviu Jugoslavije, Italija je godinama od najvećeg značaja, po što je najveći uvoznik jugoslavenskih proizvoda. U toku posljednjih godina ona se nalaz na prvome mjestu i u jugoslavenskom uvozu, što znači da se u Jugoslaviji visoko cijene trgovinske dobre veze sa Italijom. Ali je potrebno da u novim pregovorima bude sa talijanske strane razumijevanja ne samo za trgovinsku bilancu nego i za plaćevnu, koja je stalno nepovoljna za Jugoslaviju. Na kraju isti časopis javlja, da je vrhovni komesar u Eritreji snizio dažbine na uvoz stoke u Eritreju i to za volove sa 500 na 100 lira po grlu, a za krave sa 300 na 10 lira po grlu. List ističe da će ova mjera omogućiti izvoz stoke iz Jugoslavije u Eritreju.

INTERESI I SITUACIJA NA PACIFIKU

U hipertrofiji političkih događaja i iznenađenja, uslijed kojih je evropska, a i svjetska javnost ovih poslijednjih dana skoro nesposobna da prati manje i dalje političke pojave ostala je nezapažena jedna inače neobična, a u svojoj suštini važna i rijetka kolektivna izjava pučanstvu na jednom dalekom otoku — na Filipinama. Pred kratko vrijeme obavljen je, naime, rezultat pučkog glasovanja na tom otočju, koje je ispalo sasvim u prilog uvedenja ustava. Ogromna se je većina pučanstva za nj izjavila, a to znači da Filipine stoje pred ostvarenjem svoje političke samouprave.

Kako je poznato, još predlani američki je kongres odlučio, da prizna de Filipinama potpunu samoupravu koja će nakon 10 godina da se prometne u samostalnost. Medutim nije još predviđeno kakvo će tada biti stanovište Amertk prema Filipinama u pogledu vojnih odnosa.

U tome je glavna i najteža tačka onog upravno-političkog razvoja, koji će da nastene između Filipinskog otočja i Sjev. Američke Unije. Ili potpuna rezignacija Washingtona i prepuštanje otočja svojoj sudbini i dalnja uzajmna obaveza bezbjednosti. Ako se pri tome uzme u obzir cijela dosadanja vojna i diplomatska politika Amerike na Pacifiku, onda bi samostalnost Filipina bila ipak ograničena izvjesnim američkim prerogativama. Ako se pak Amerika odriče te politike i ako se ona potpuno hoće da zatvori sama u sebe, onda Filipine ostaju ili izložene ili primorane, da svojom vlastitom politkom obezbijede samostalnost, koju će sad da steku, a to znači, da će morati da traže drugdje oslonca za svoju odbranu. Ali nije u pitanje samo samostalnost Filipina; tu se istovremeno odmah javlja zabrinutost Nizozemske, pa Australije i Nove Zelande, jer bi svako američko dezinteresovanje na Tihom oceanu značilo otvoren put daljnoj japanskoj ekspanziji. A ta je ekspanzija evo baš sada najdjelatnija i pokazuje očite namjere napredovanja prema svojim jasno određenim ciljevima.

Otočje Indonezije osjetilo bi se direktno ugroženo, a tu Nizozemska ima najviše razloga da strepi. Pregaženi jednom njeni posjedi, došle bi na red Australija i Nova Zelanda, koje bi za Japan bile najidealnije stovarište njegova viška pučanstva, jer su do sad vrlo slabo napučene.

Sve ovo dokazuje, da je američka pozicija na Filipinama u jako uskom odnosu s međunarodnim interesima na Pacifiku, a da ne spomenemo događaje, koje se odvijaju u Kini. Ako unatoč svemu tome Amerika pristaje na filipinski ustav, onda to znači da američka politika prema Tihom oceanu prelazi u nov stadij t. j. da se ona ograđuje i suzuje na odbranu čisto sopstvenih američkih interesa bez osjećanja potrebe, da se i dalje angažuje daleko od svojih obala. Amerika već davno dokazuje, da nema ekspanzivnih težnja ni u kojem smjeru. Ona ne ide samo za osiguranjem gospodarskih odnosno trgovinskih konjuktura. Ovih smo dana čuli gromki SOS Kine protiv japanske ekspanzije. Amerika se je ograničila na jednostavno diplomatsko konsultovanje, koje nije sve do sad dalo ništa pozitivna. A svi su izgledi, da neće ni dati, tim manje što su sada veze između Japana i Engleske dobre, kao što je to izjavio pred koji dan sir Samuel Hoare. Amerika kao da pr pušta Japanu i Engleskoj, da stvore svoj modus vivendi na Pacifiku, a zato će već dobiti dovoljne garancije za očuvanje svojih ekonomskih interesa. Amerika uviđa, da je to lakše i jeftinije, nego li na Pacifiku držati defenzivne i ofenzivne pozicije.

Nego, kraj svega toga ostaje ipak pitanje, kako će se u buduće Amerika držati prema eventualnom presizanju Japana na Filipine i kako će sačuvati svoje vojne i pomorske pozicije na njima? Hoće li se njih posve odreći? A šta će onda Engleska, što Nizozemska?

Ako pak Engleska bude i dalje u dobrim vezama s Japanom, što će da preduzmu Australija i Nova Zelanda? Prirodno će biti, da se u tom slučaju one oslone na Sjedinjenje Države, tim više, što Engleska još uvijek oklijeva s utvrđivanjem Singapura kao velike pomorske i utvrdne baze.

Sve ovo dokazuje dovoljno, kako se opća situacija na Pacifiku može u najkraće vrijeme da promijeni i to s reperkusijama, koje ne bi ostale ograničene na samom tom dijelu svijeta. A kad uzmemo još u obzir opću situaciju u Evropi i nove konstelacije, koje se javljaju i koje mogu da poremete onu ravnotežu, na kojoj se toliko radi u korist mira, onda vidimo da ima još uvijek dovoljno razloga strahovanju zbog sutrašnjice. Nadat se je, da se sve to dade ipak svesti i u takve solucije, koje mogu da održe i dalje ravnotežu, ali je zato potrebna sve bolja i jača organizacija mira, naročito u Evropi. Svakoj i najmanjoj erupciji treba suprotstaviti snažne i trajne brane.

D. Sirovica.

CIPELE

Moderne, ručno rađene po mjeri i tvorničke uz najpovoljnije cijene.
Koža (kuram). — Nogometne lopte.
Torbe kožnate za spise i knjige
Ping-Pong. — Skautske potrebštine.
Popravci cipela svih vrsta.

Cijenik cipelama po mjeri

Ženske od Din 125 do 200—
Muške od Din 145 do 280—

Popravci cipela

Ženske poladjon (šjole)	Din 20—25—
„ „ i pete (take)	„ 25—30—
„ pete (take)	„ 4—7—
Muški poladon (šjole)	„ 35—40—
„ „ i pete (take)	„ 40—45—
Muške pete (take)	„ 10—12—
Djećiji poladon i pete	„ 15—25—

Činovnici i radnici 5 posto popusta.

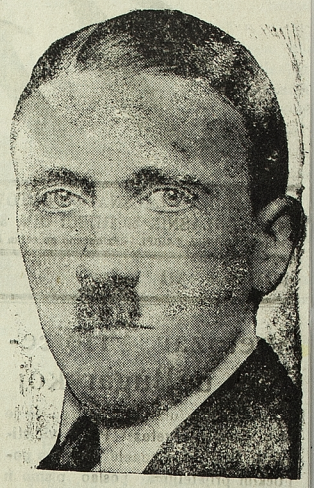
ALEKSANDAR ANWEILER
trg. koža, cipela i športskih predmeta
SIBENIK (ul. Kralja Tomislava 4.

Vježbe njemačkih avijona

Jedan lanac avijona diže se u zrak

ADOLF HITLER umjetnik-slikar

Ugledni dnevnik „Schlesische Tageszeitung od 29 VI donosi zanimiv članak o velikom njemačkom državniku Hitleru kao slikaru. Već je engleski „London Illustrated News" donio 4 Hitlerova akvarela, koja je Hitler malo prije rata naslikao, a sada se nalazi kod privatnika u Münchenu oko 70—80 akvarela Führera, koje vlasnici čuvaju i teško je do njih doći, jer im je vrijednost poskočila radi poštovanja njemačkog naroda prema svojemu vodi. Te je slike Hitler stvorio kao mladić od 24 godine, a odlikuju se živošću boja i protončanim ukusom za arhitekturu. Ponajviše su privlačile — tada mladog umjetnika — gradjevine u Münchenu koje se ističu arhitetonskom pravilnošću i grandioznošću. Pisac spomenutog članka veli, da su upravo slike Hitlerove pobudile zanimanje za mnoge graditeljske ljepote nekih gradjevina koje se prije Hitlerovog akvarela nisu ni zapažale, pa ističe, koliko je Führerovo instinktivno shvatanje arhitetonskih ljepota i pravilnosti U svim dosada nadjenim slikama što ih mladi Hitler naslikao vidi se ujedno slikar i graditelj, pa upravo njegovu slikarsku i impresionističku prirodu popunjava i usavršuje jak čuvstvo za graditeljski oblik. Jako mu je osjećanje za jasne boje i prodirnu svjetlost, koja neke slike čisto poplavljuje. Začudno je da je mladi Hitler, bez akademskog školovanja, pokazao toliku spremu i shvatanje u slikarstvu. Nije li Hitler već u mladosti, i ne sanjajući još o svojem državničkom pozivu, pokazao u slikama svoju genijajnost za grand oznu arhtektoniku u političkom i državnom smislu? U mladosti umjetnik slikar sa jako razvijenim smislom za graditeljsku umjetnost, u muževnim godinama stvara divno djelo neimára jedne velike, kulturne i jake nacije! Umjetnik—graditelj, a valjda mu je najveća umjetnost, što je zaronio u psihu njemačke nacije i ona je na njegova usta progovorila!

(m—p—)

Gradnja Jadranske pruge

U ministarstvu saobraćaja pronučava se sada pitanje: kuda će proći zadnji krak Jadranske pruge radi veze sa Kotorom i šta sve treba preduzeti da se preko Prahova ova pruga veže sa Rumunijom i našim Jadranom. Ovo je pitánje sada jedno od najaktuelnijih, pa se na mjerodavnom mjestu čine svi potrebni napori da se izgradnja ubrza i ova veza uspostavi.

GRADSKE VIJESTI

amoubijstvo studenta Grubišića

Pretstojništvo gradske policije iz ubotice telefonski je izvjestilo ovda- nje Pretstojništvo da je Josip Grubi- ć student prava u Subotici, inače alno nastanjen u Šibeniku, slučajno vršio samoubistvo iz vojničkog pi- olja na dan 2 jula oko 17 sati. Po- nkosti su još nepoznate.

Pokojni Grubišić je šurjak g. Mar- na Čičin Šaina ljekara okružnog u- da i g. Alba direktora banke. Nje- ov otac sutrio otputovao je sa osta- m rođacima u Suboticu.

Bezobrazluci djece prešli su svaku mjeru

Već u nekoliko navrata pisali smo bezobrazlucima djece, čiji postupci a ulici prema mirnom gradjanstvu zazivaju opravdani revolt. Od kadà u nastali ljetni dani čitave grupe te ljece skupe se pred slastičarnama i ladoledarnama te ondà formalno oti- maju iz ruku sladoled koji nose djeca žene. Oni su ovaj svoj posao toliko razvili, a izgleda da im i tako dobro de, da su sada nastalo čak i borbe nedju njima za što bolje mjesto. Od ovakovih napadaja razumije se, ne štede se ni strankinje, pa ni starije žene, a koliko je to dobro po naš grad, mislimo da ne treba naročito naglašavati.

Ako vas slučajno nanese put dolje na obalu na prostoru ispred mlinice Šupuka, trebate dobro paziti da vam lopta od krpe ili čak i kamen ne doleti na glavi. Pored toga ova nevaspitana djeca imaju riječnik, na koji bi im mogao pozavidjeti i najgora skitnica. To su samo blijede slike od brojnih nevaspitanih postupaka ove razularene djece. Krajnje je već vrijeme da se shodnim mjerama stane na put ovim postupcima. Nadležne vlasti bi morale da eventualno i preko roditelja, strogim kaznama urazume i umire ovu djecu, nebi li spasli naš grad od ove napasti.

Neurednost pošte za Nevidane

Već u više prigoda mješćani Nevidana žale nam se na veliku neurednost pošte izmedju Šibenika i Nevidana. Iako ima dva puta sedmično parobrod, pošta se prima svega jedanput sedmično, a i to neredovito. Često se desi da, naročito novine, pretplatnici neke i brojeve i ne prime. Razumije se da od ove neurednosti trpi cijelo mjesto. Jako bi bilo potrebito da se ova stvar odmah uredi, jer ovako izgleda da ne živimo u XX vijeku.

† VERA BARANOVIĆ, kći šibenskog trgovca g. Dane Baranovića, preminula je 2 t. mj. poslije teške bolesti. Sprovod je obavljen juče po podne. Laka joj zemlja, a porodici naše iskreno saučešće!

JADRANSKA PLOVIDBA D. D
— Opravništvo Šibenik —
priređuje u nedjelju
parobrodom „UGLJAN“
Pučki izlet
u Biševo, Vis i Hvar
odlazak iz Šibenika u 4 s. jutrom
povratak u „ u 24 s. noću
Cijena din.- 35.—
Ručak na brodu din.- 16.—
Izlet će se održati samo ako bude dovoljan broj izletnika, u protivnom slučaju isti se obustavlja.
Sudjelovati može 150 osoba.

U nedjelju »Krka« vesla proti »Gusara« u Splitu

Poslije Jadranske regate nastalo je zbog nenastupanja „Krke“ u nekim točkama jedno dosta mučno stanje, a osim toga nije se vidjelo ko je bolji: „Krka“ ili „Gusar“. Da bi se ovo pitanje prečistilo odmah poslije prošlonedjeljne utakmice „Krka“ je ponudila „Gusaru“ da o njenom trošku dođe u Šibenik, kako bi se održale ove regate. Na ovu ponudu „Gusar“ je odgovorio juče po podne, samo sa tom razlikom što on poziva „Krku“ u Split. Tako će se najzad održati ova regata u nedjelju u Splitu, ali samo pod uslovom da more bude potpune mirno, jer „Krka“ inače neće nastupati. Zato će se u subotu javiti prognoza vremena iz Splita, te će se prema tome „Krka“ i upravljati. Ovo zato, jer je Fisa riješila da se utakmice održavaju samo po mirnom moru, ili u mrtvim kanalima.

Nastupiće samo četverci i osmerci.

ČUVAJMO ŠUME OD POŽARA

Ovih dana mogli smo čitati u novinama da se je na 2—3 mjesta u Dalmaciji i Hrvatskoj desili požari šuma, koji se sada ljeti vrlo teško gase. I mi u Šibeniku i sjevernoj Dalmaciji imamo nešto malo borove šumice, ali smo prilično nepažljivi kada smo u njima. Vodimo unapred računa o tome da je veoma lako izazvati požar, koji bi mogao da ima vrlo štetne posljedice. Dovoljno je jedna neoprezno bačena zapaljena cigareta, pa da požar u čas nastane. Mislimo na ovo ranije i izbjegnimo one nesreće koje bi u mnogome oštetile naše i onako siromašno Primorje.

Kretanje stranaca u mjesecu Junu

Kroz prošli mjesec posjetilo je naš grad dosta stranaca. Osim nekoliko većih ekskurzija iz države i inostranstva, koji su se zadržali u Šibeniku bez prenoćivanja, posjetilo je grad ukupno: Jugoslovena 567, Talijana 23, Nijemaca 22, Austrijanaca 53, Francuza 7, Engleza 11, Mađara 6, Čeha 42, Poljaka 2, Rusa 7, Amerikanaca 12, Švicara 5, Albanaca 5, Belgijanaca 7, Litvanaca 3 i Grka 1. Ukupno su ovi turisti imali u Šibeniku 1398 noćivanja.

Jedna sitna krađa

Pretstojništvo gradske policije uhvatilo je Ivana-Antuna Narcizovog, težaka iz Vodica koji je na dan 30 juna ukrao od piljara Stjepana Maričića manju količinu jaja, te je poslije prodao nekom sladoledaru. Krađu je izvršio za vrijeme obavljenja nekog manjeg posla kod oštećenog piljara.

Ante-Ivan kažnjen je policijski sa dva dana zatvora i trogodišnjim izgonom iz Šibenika.

Oglas licitacije

Kod Banovinske bolnice u Šibeniku održat će se dne 22 jula 1935 godine u 11 sati prije podne druga ofertalna licitacija za nabavku raznih živežnih namirnica za vrijeme od 1. augusta do 30 septembra 1935 g.

Za potanje informacije zainteresovani se mogu obratiti ekonomatu bolnice za vrijeme uredovnih časova.

V. d. upravnika bolnice:
Dr. JOSIP PASINI

Poljepšavanje prilaza k stolnoj crkvi

Zapadni prilaz k Stolnoj crkvi Sv. Jakova bit će poljepšan restauriranjem i dotjerivanjem pročelne zgrade, koa se nalazi uz same stepenice koje vode k glavnom pročelju katedrale. Dobro bi bilo da se onaj ugao izravna ustupanjem neznatnog općinskog prostora vlasniku spomenute zgrade monsgr. Don A. Sari, koji ne će žaliti troška da onaj dio temeljito i definitivno uredi.

Zadarske tvornice maraškina kupuju naše višnje

U poslijednje su vrijeme zadarske tvornice maraškina, koje su prijašnjih godina bile dobar kupac naših višanja, već otpočele sa kupovanjem u okolici Trogira, Omiša, Šibenika i Tijesna. Tako je prošlih dana tvornica „Luxardo“ kupila 10 vagona višanja. Ove je godine višnja dobro rodila i cijene su joj sad još u početku prilično visoke poradi male još ponude. Svježe višnje plaćaju se na veliko 0.90 do 1 Din.- a suhe od 1.50 do 2 Din.- U Vodicama i Zatonu nalazi se preko 7500 stabala što obećaje obilan rod.

Od svačega po malo

Rijeka Krka daje dosta energije za električnu struju i mi, hvala Bogu, imamo je dosta i to vrlo jeftino. Općina je naša ima čak i besplatno. Ali i ako je ta blagodat ipak se ne možemo pohvaliti da je grad osvjetljen bas najbolje. Ponekad se zainati neka sijalica pa neće da gori kada je najživlje, a opet riko se ne sjeti da je opravi. Na pr. pri neke večeri u perivoju kod crkve sv. Frane jedan dosjetljivi stariji gospodin osvjetljavao je put električnom lampom! A kažem vam: struju dobiva općina besplatno!!

Pred uspostavom nove veze između Šibenika i Biograda

Biograd 3-VII. 1935.

Kako je već donjela „N. Tribuna“ u svom zadnjem broju, provedena je akcija da se pomoću jednog privatnog motornog broda uspostavi redovita veza između Šibenika i Biograda n.m. Obzirom na sve veći promet između ova dva mjesta ukazuje se potreba za boljim bržim vezama između Šibenika i Biograda. Svaka nova veza trebala bi naročito od nas Biograđana da bude pozdravljena i potpomognuta jer od toga ima cijeli grad, a i preko njega i mi koristi. Zato bi trebalo da se kao trgovci tako i ostali građani služe pretežno ovim motornim brodom, jer će na taj način najprije postići da mu ostala parob. društva u svakom pogledu a granicama mogućnosti izlaze u susret, kao što se već izlazi drugim ljetovalištima.

S.

SPORT

Osvit neće više da igra u Drnišu...!

Prigodom zadnje utakmice između „Doška“ i „Osvita“ u Drnišu desile se nekoliko incidenata u kojima su bezrasložno stradali neki Osvitovi igrači. Još prije ove utakmice „Osvit“ je intervenisão kod Splitskog Nogometnog Potsaveza da se preduzmu shodne mjere, kako bi se omogućila igra i spriječila publika da ulazi u igralište. Ali i pored preduzetih mjera desile su se tuče, poslije kojih je „Osvit“ uputio slijedeće pismo:

Splitskom Nogometnom Potsavezu
S p l i t

Nemili i nesportski incidenti koji su nam se dogodili prigodom odigrane prvenstvene utakmice sa Doškom u Drnišu 23 o. m. prisilili su naš Upravni Odbor da je jednoglasno donio zaključak, da „Osvit“ više neće ići na prvenstvene utakmice u Drniš.

Takav zaključak traži interes razvijanja samog nogometnog sporta, to traži sva objektivna naša sportska publika, to traže naši igrači, koji su već drugi put sa ranjenim ljdjima ostavili Doškovo igralište.

Pored svih mjera opreza s Vaše strane, pored odlučnog sudije g. Bilaća, pred očima Vašeg delegata g. Kalandrina, dogodilo se da je naš kapetan momčadi Petar Rončević, poslije nego je išao miriti igrače dobio takav udarac, da je bio pola sata u nesvjesti. O ledja našeg igrača Duška Bizjaka prelomljen je štap od metle. Kacijar, Sunko i Butorac su takodjer napadnuti i lakše ranjeni.

To su teške i žalosne činjenice s kojima potkrepljujemo našu odluku i javljamo je našem pretpostavljenom forumu, našem potsavezu. Javljamo Vam i to da su naši igrači pregledani od liječnika vještaka i da su stvar predali Sudu. Napominjemo i to da je ovo sve došlo baš u momentu kada interes za nogometni sport i onako opada, te tako i najmanja stvar škodi njegovu razvijanju i njegovu popularizaciji.

Uvjereni da će Visoki naš pretpostavljeni forum odobriti i shvatiti našu odluku, bilježimo se uz športski:

Z d r a v o !

G.Š.K. „Osvit“ — Šibenik

Službeni Glasnik

UDRUŽENJA TRGOVACA

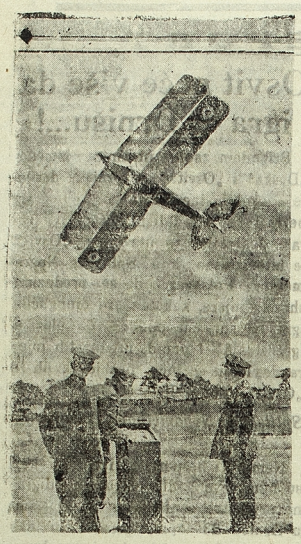
za srezove Šibenik i Biograd n/m

Br. 838/35

Časti se obavijestiti svu interesiranu gg. svoje članove, da je Ministarstvo trgovine i industrije svojim aktom br. II. 20374 od 8 juna t. g. naredilo svim općim upravnim vlastima, da na osnovi § 100 Zakona o radnjama, a u vezi § 397 istog Zakona imaju kažnjavati svakog imaoca trgovačke radnje, koji radnju obavlja preko poslovodje i koji u slučaju istupa tog poslovodje ne postavi novog poslovodju u zakonskom roku od 2 mjesca i da sa tom kaznom mora biti skopčana i zabrana rada do postavljenja novog poslovodje.

Širite „Narodnu Tribunu“

Avijon upravljen od nevidljive ruke

U Engleskoj se održavaju odbrambene vježbe sa Roboz avionima kojima se upravlja iz daljine oca 16 km., a u visinu od 3000 m. S ovim avijonima mogu se izvoditi najteže akrobacije u zraku.

Umrla od sunčanice

Polešnik. — Jaka žega koja je nastupila početkom mjeseca juna pored što je nanjela velike štete usjevima izazvala je i jedan slučaj smrti od udara sunčanice.

Neka žena u Polešniku žanjući i onako šturo žito pod vrelim suncem, pala je onesviješćena na zemlju, te je malo zatim preminula.

Olib

Na Vidovdan bio je svršetak školske obuke. Kako je tada ujedno i dan narodnog prosvjećivanja, to se priredila dječja pretstava, koja se održala po podne u jednoj dvorani narodne škole.

Upravitelj škole prikazao je nastojanje kulturnih ustanova oko prosvjete te napora istih da se zbliži sve što je dobro, lijepo i plemenito. Istakao je kako je prihod sa ove priredbe namijenjen škol. odboru Podmlatka Crvenoga Krsta.

Slijedila je dječja pretstava ovim redom: „Ideje Crvenoga Krsta" (deklamacija); „Vjenčić" (deklamacija s pjevanjem); „Vidovdan" (drama koja svršava s pjevanjem državne himne); „Strah od žabe" (razgovor dviju dječica); „S kim si, onaki si" (šala); „Krivac" (poučni prizor); „Radoznali Ivica" (šala u 1 činu); „U barci" (vježbe s pjevanjem šestorice dječaka u mornarskom odjelu) i „Ja sam mladan" (deklamacija).

Obilat program, kako se vidi, zahtjevao je mnogo vježbanja sa strane djece, mnogo strpljivosti i nastojanja sa strane triju nastavnika. Pa da je taj trud bio nagrađen! Pretstava se ponovila sutradan, na blagdan sv. Petra i Pavla. Publike u oba puta vrlo malo. Kad nema razumijevanja i podrške od onih u mjestu koji su prvi pozvani da ispolje to razumijevanje, lako je shvatiti da će i ostali slijediti njihov primjer. Zaludu se na više mjesta istaklo da će se sakupljeni doprinosi namijeniti Crvenom Krstu, ništa nije koristilo da se ganu i vide svoju rođenu djecu, buduće ljude Oliba, te da ih svojim prisustvom ohrabre u daljem radu.

NE SMIJE SE DULJE ČEKATI, JER ĆE BITI PREKASNO!

Već se dugo i dugo vremena borimo protiv anomalije, da u našoj državi, njezinoj priveedi, opstoje gradovi prvog i drugog reda. Zemljoradnici i krupni kapitalisti su zaštićeni, a srednji i ostali sitni privrednici ostali su nezaštićeni! Zahtjevu, da se zaštita dodjeljena gore spomenutim staležima proširi na cjelokupnu našu privredu pridružili su se svi privredni staleži tražeći posvema ispravno: ili ukidanje zaštite za privilegovane staleže ili njezino proširenje na cijelu privredu. Dosada u tome nije bilo uspjeha, no mi sa započetom borbom ne ćemo prestati, već ćemo je nastaviti dosadašnjim elanom i neslomljivom energijom čvrsto uvjereni, da će oni, koji o tome odlučuju ipak jednaput u interesu i privrede i državne zajednice i u tom pravcu učiniti ono, što im je dužnost.

Vjerujemo, da će sadanja nova vlada na čelu sa odličnim privrednim stručnjakom g. dr. M. Stojadinovićem učiniti ono što je opravdano, a to je, ili da se sva zaštite ukinu, ili da se zaštiti i privreda prema našem predlogu uredbe.

Medjutim kompetentni faktori ne smiju do konačnog rješenja tog toli važnog problema stajati skrštenih ruku i mirno gledati, kako stotine i desetci trgovaca i ostalih malih i srednjih privrednika odlaze u prosjake, beznadnike i očajnike, a neki se od njih i lišavaju života ne videći izlaza iz teških jada u koje su zapali, već moraju odmah poduzeti hitne korake, da se od naše nacionalne privrede spasi ono, što se još može spasiti. Ovo treba da uvidi i g. dr. M. Vrbanić, ministar trgovine.

Radi toga treba odmah obustaviti pljenitbe, dražbe i transferacije u redovima trgovačkog staleža, koji nije kadar bez ovakvih prethodnih mjera da dočeka proces donošenja zakonske zaštite po principu ostalih zaštita za druge staleže, jer mu je voda već došla do grla. Ako vlasti ne mogu odmah pristupiti rješavanju važnog pitanja zaštite cjelokupne privrede, onda u dobro shvaćenom interesu države i naroda moraju preduzeti, ni časa ne čekajući, odmah, potrebne, privremene mjere, to jest treba obustaviti sve pljenitbe i dražbe u redovima privrede, a naročito trgovačkog staleža, jer su one kadre da razore i ono, što bi se s malo dobre volje dalo spasiti, a nakon toga mogu onda vlasti laganim tempom smišljeno rješavati pitanje opće zaštite, odnosno tražiti izlaz iz ove teške situacije u kojoj se cjelokupna privreda nalazi.

Prije smo tražili, a i sada tražimo, da se trgovačkom staležu izađe u susret momentano barem toliko, da se obustave pljenitbe, i u prvom redu dražbe, te zloglasne transferacije sve dotle, dok se ne nađe rješenje krize i način kako da se iz toga položaja izadje.

Zakonodavna vlast time, što je zavela djelomičnu zaštitu novčanih zavoda i zemljoradnika u doba najteže krize, priznala je da je po logici stvarnoj, po povezanosti privrede, po ustavnoj jednakosti svih građana pred zakonom, po načelu jednakopravnosti i po elementarnoj pravdi, potrebno da se ta ista zaštita jednako primjeni na sve staleže bar odlaganjem ovrha i dražbenih prodaja kao i zabranom transferacija. Inače su nezaštićeni izloženi još goroj nepravdi, jer se na njih obara sva težina krize, i uništavaju ih oni isti zaštićeni novčani zavodi, prvi i glavni uzročnici dana šnjeg teškog kreditnog stanja i opće prezaduženosti. Postoje dakle opći moralni, socijalni i privredni razlozi, a i zakonska mogućnost, da se do sređenja prilika odlože ovrhe, transferacije i dražbine prodaje i da se bar u tom pogledu proširi zakonska zaštita na sve slojeve.

Imajući u vidu, kako trgovački stalež iz dana u dan propada tražimo energično od nadležnih, da se udovolji ovim našim zahtjevima. Zahtjevi da se obustave pljenitbe, transferacije i dražbe čuju se dnevno iz usta trgovaca i to je pravi vapaj očajnika, jer se pod takvim uslovima, pod kakvim danas trgovci žive, ne može dalje egzistirati. To je naš zahtjev u ime stotine hiljada trgovaca — a, sigurno i u ime hiljada i hiljada i drugih privrednika, i mi se nadamo da će ga vlasti ispuniti i u interesu narodne privrede akceptirati misljenje privrednih krugova, koji su saglasni u tome da treba smjesta obustaviti sve ovrhe, transferacije i dražbe.

Mi vjerujemo, da će ovaj naš apel naići na puno razumijevanje kod sadanjeg predsjednika Kr. vlade g. dra M. Stojadinovića u kojega su sada uprte oči cjelokupne naše privrede koja vapi za ozdravljenjem, a naročito onih, kojima se danomice pod težinom i krizę i jednostranih zaštita prodaje sva imovina na dražbama, kojima se prodaju starodrevna ognjišta — dakle dom, i krov nad glavom — a ovi jadnici, nekada vrijedni i ugledni privrednici, koji su svojim radom koristili i državi i narodu, — danas prosjaci i beskućnici sa svojim obiteljima.

Trgov. Vjesnik

Vidovdanska proslava

Benkovac. — Ovdje je 28 juna održan svečani pomen vidovdanskim žrtvama u mjesnoj katoličkoj crkvi kojemu su prisustvovali pretstavnici mjesne vlasti i korporacija.

Na večer istoga dana u dvorištu kafane „Šumadija" mjesno sokolsko društvo održalo je uspjelu akademiju. Tom prilikom vrijedni upravnik građanske škole u Benkovcu g. Prvanović Stanko održao je prigodno predavanje.

Što je sa sokolanom u Benkovcu

Prije kratkog vremena obustavljeni su radovi na zidanju sokolskog doma „Kralja Petra Velikog Oslobodioca" u Benkovcu.

Bila bi velika šteta kad se dom nebi dovršio pošto pored koristi koja bi otale bila za odgoj i fizičko vaspitanje sokola i sokolskog podmlatka Benkovac bi dobio također jednu divnu građevinu.

Odmah do sokolskog doma, vrše se pripreme za izgradnju školske zgrade u koju bi se smjestila ovdašnja građanska škola i svi razredi osnovne. Ove dvije građevine potpuno bi izmjenile sliku Benkovačke ulice.

Nenadno ga nestalo

Benkovac. — Gojko Lubić trgovački pomoćnik, pokušao je uspostaviti samostalnu trgovinu mj šovite robe. U tu svrhu preuzeo je trgovinu Marije Pavis kao poslovođa i suvlasnik.

Izgledalo je da trgovina dobro napredujej ali desilo se je da je neda vao iščezao dok je ključ trgovine poslao ocu. Ovdje kola verzija da je on pronevjerio Pavičku za izvjesnu svotu novca.

Ubio ženu za litru vode

Preko. — Poznato je da Preko oskudjeva sa pitkom vodom a ta se oskudica tim više osjeća uslijed ovogodišnje suše. Jedan seljak postavio je bio pod stijenu iz koje kapaju pojedine kapi vode jedno vedro i on je čekajući da se napuni legao u hlad krošnje jednoga stabla. Dok je spavao vedro se je bilo do pola napunilo. Kroz to vrijeme naišla je jedna žena noseći u ruci kanticu. Kad je vidila da se je vedro do pola napunilo za grabila je vodu. U tom času probudio se je čovjek koji je spavao i kad je vidio da je žena zahvatila vodu dohvatio je kamen kojim je ženu udario tako nemilosrdno po glavi da je pala na zemlju mrtva.

Zanimljivosti

Provala u bolnicu gubavca

Strahovit podvig rumunjskog bandita. — Skupo platio svoju smjelost

Svakog stanovnika rumunjske prestolnice i njezine okolice hvata jeza i užas već samo kad se spomene ime mjesta Tisilesti. U tome malom ribarskom seocu stoji naime jedna izolaciona baraka, u kojoj stanuju nosioci jedne najteže i najodvratnije ljudske bolesti — gubavci. Iako su rumunjske sanitarne vlasti posljednjih godina učinile silne napore, da suzbiju tu užasnu bolest, ipak lepra još i danas nije sasvim istrijebljena. Ona hara osobito među ribarima na ušću Dunava. Obolieli se svi dopremaju u izolacionu baraku u Tisilestiju, gdje ostaju pod najstrožom ljekarskom kontrolom, odsječeni od cijeloga svijeta.

Pred par dan stigla su u Tisilesti četiri jahača, koji su rastjerali stražare, te s naperenim revolverima provalili u taj tužni dom i opljačkali blagajnu. Zatim su banditi, koji su se maskirali i nastojali da se drže u volikoj udaljenosti od gubavaca, — opet udaljili. Vlasti su povele grozničavu potjeru za banditima koji na taj način dovode u opasnost cjelo stanovništvo među kojim stalno žive.

Nekoliko dana poslije ovoga napadaja na leprosorium naišli su žandarmi u u blizini Tisilesija na lješinu nekog čovjeka u kojoj je prepoznat zloglasni bandit Teodor Kanatoju. Baš ta j Kanatoju stajao je pod teškom sumnjom, da je organizovao napadaj na leprosorium. Ispostavilo se, da je počinio samoubistvo, ispalivši sebi u usta jedan revolverski metak. Kratko vrijeme nakon toga uhapšena je u Babadhagu mlada seljanka Vinica Musatesku, ljubavnica bandita Kanatojuā. Ona je kroz plač priznala, da je Kanatoju počinio taj zločin, da bi joj za upljačkani novac mogao kupiti nausnice. Ona mu je jednom prilikom izrazila želju, da bi htjela imati kakav nakit, ne sluteći dakako, u kakvu će se strašnu pustolovinu upustiti njezin ljubavnik, da bi zadovoljio njezinu želju. Kada joj je ispričao otkuda mu novac, ona se tako prestrašila da ga je odmah istjerala iz kuće, koju je odmah oprala od stropa do poda, da bi tako u zametku ugušila svaku klicu ove strašne bolesti. Odbijeni je ljubavnik u očaju počinio samoubistvo. Sad se traga i za njegovim ortacima, te prestrašeno pučanstvo najživlje sudjeluje u ovoj potjeri.

Student tehnike može da nabavi šestila i sve uzgredice uz veoma povoljnu cijenu. Obratiti se na upravu lista.

Novogradnja sa dva konfortna stana, u blizini nove gimnazije prodaje se radi selidbe. - Cijena povoljna.

Poslovođu mlađeg sposobnog u kratko pletenoj struci — tražimo sa malom jamčevinom, (u gotovom ili nekretninama) za vođenje filijale — Ponude slati pismeno na „Trikotaža" Dizdar — Šibenik.

20 *dinara za 10 kilograma papira za omotovanje, dobiva se kod: Tiskare E. Vitaliani i Sin — Sibenik*

Štampa i vlasništvo: Odlik. Graf. Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Šibenik. Odgov. urednik, Hamilkar Vitaliani